

AGROECOMED

Xarxa Temàtica d'Agricultura Ecològica

www.agroecomed.net

Francesc XAVIER SANS SERRA

Coordinador

Departament de Biologia Vegetal

Universitat de Barcelona

Per què la recerca en agricultura ecològica ?

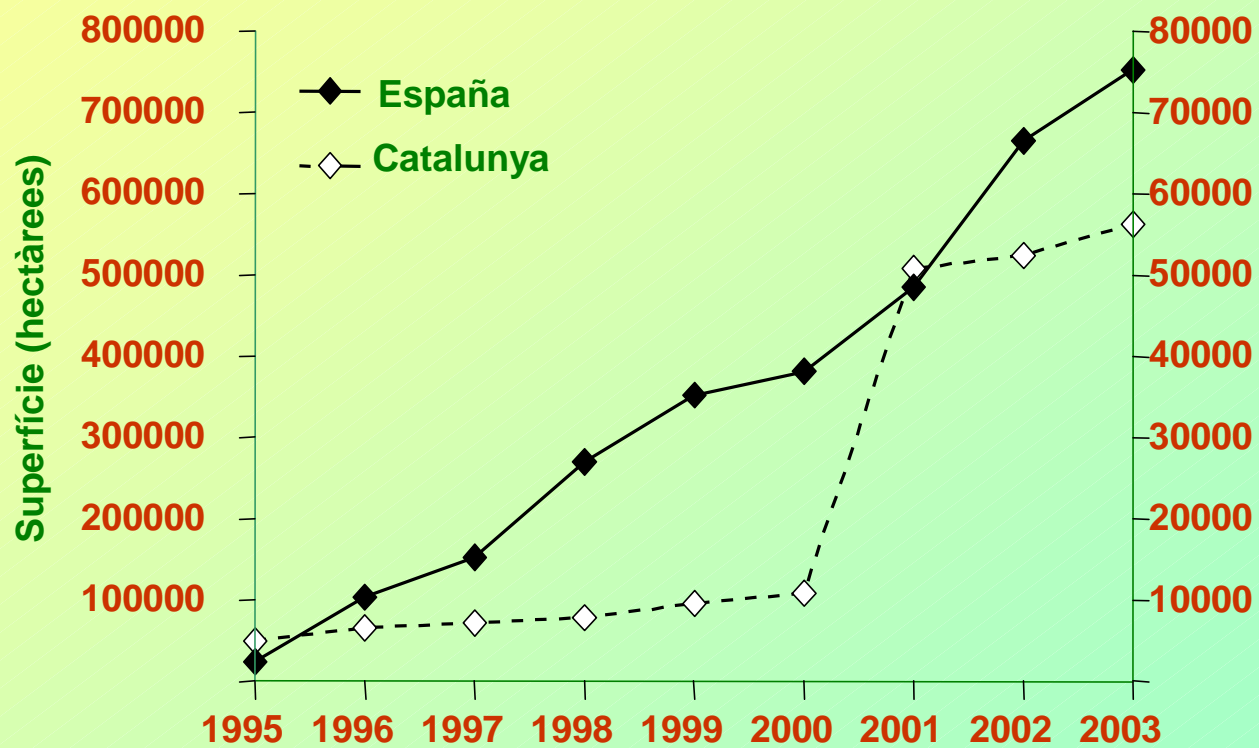
- **És una alternativa a l'agricultura convencional**
- **Disposa d'una reglamentació, amb processos de control i certificació a nivell nacional i europeu**
- **És multifuncional (produeix aliments segurs i saludables, protegeix el medi ambient, afavoreix el desenvolupament rural)**

EFFECTES AMBIENTALS DE L'AGRICULTURA ECOLÒGICA

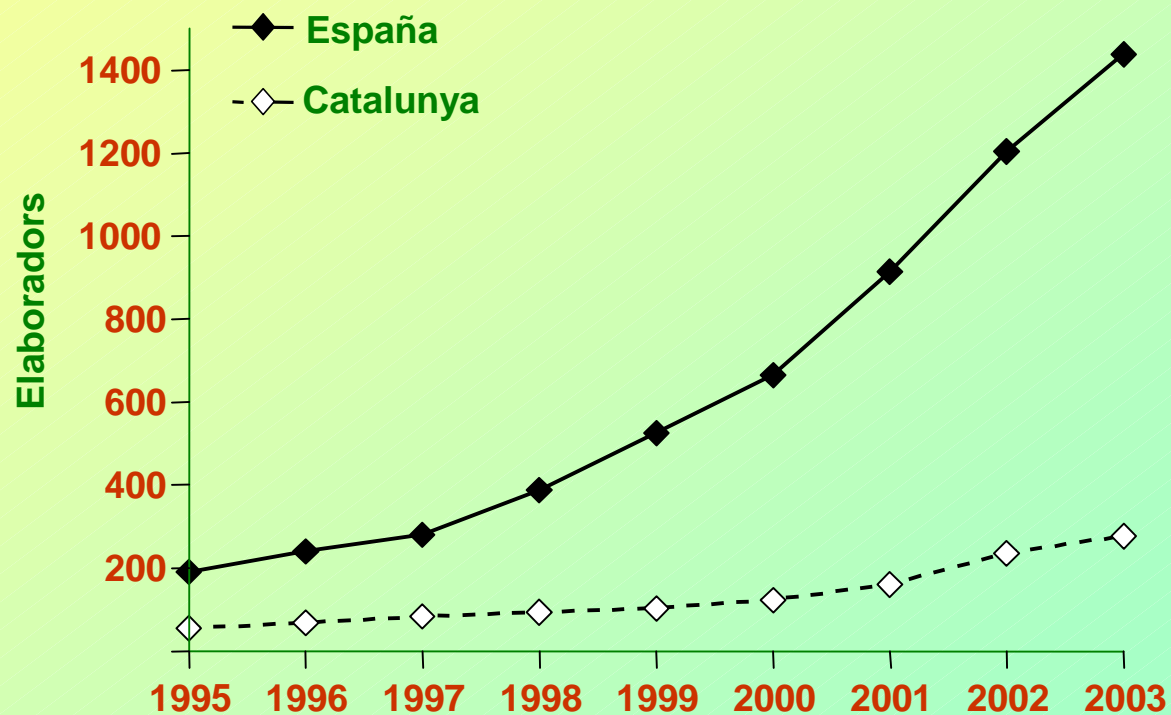
<u>Paràmetre (ecològic vs. convencional):</u>	
• Biodiversitat	+
• Paisatge	=
• Protecció de les funcions del sòl	=
• Manteniment de la qualitat de l'aigua	+
• Reducció de l'eutrofització	+
• Balanç energètic	+
• Menor incidència sobre l'efecte hivernacle	+
• Protecció dels recursos	+
• Menor toxicitat per l'home	+

Modificat de Tauscher et al. (2003)

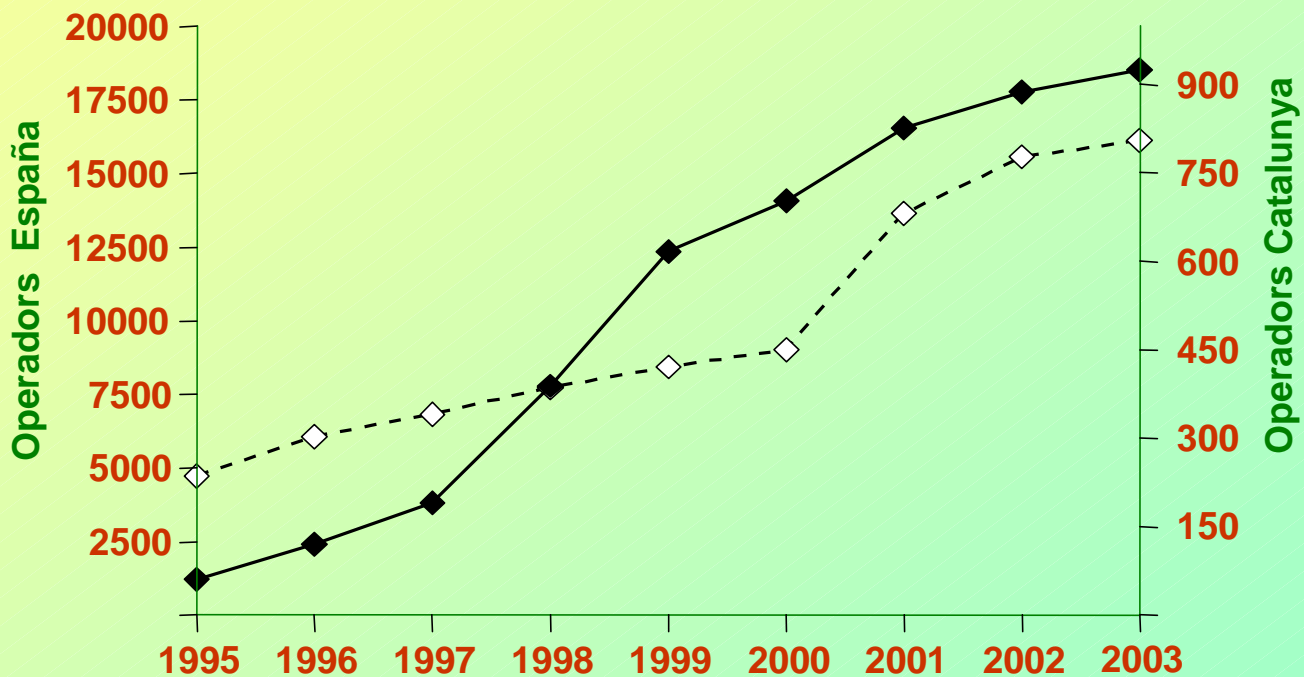
Evolució de l'Agricultura Ecològica (1995 – 2003)

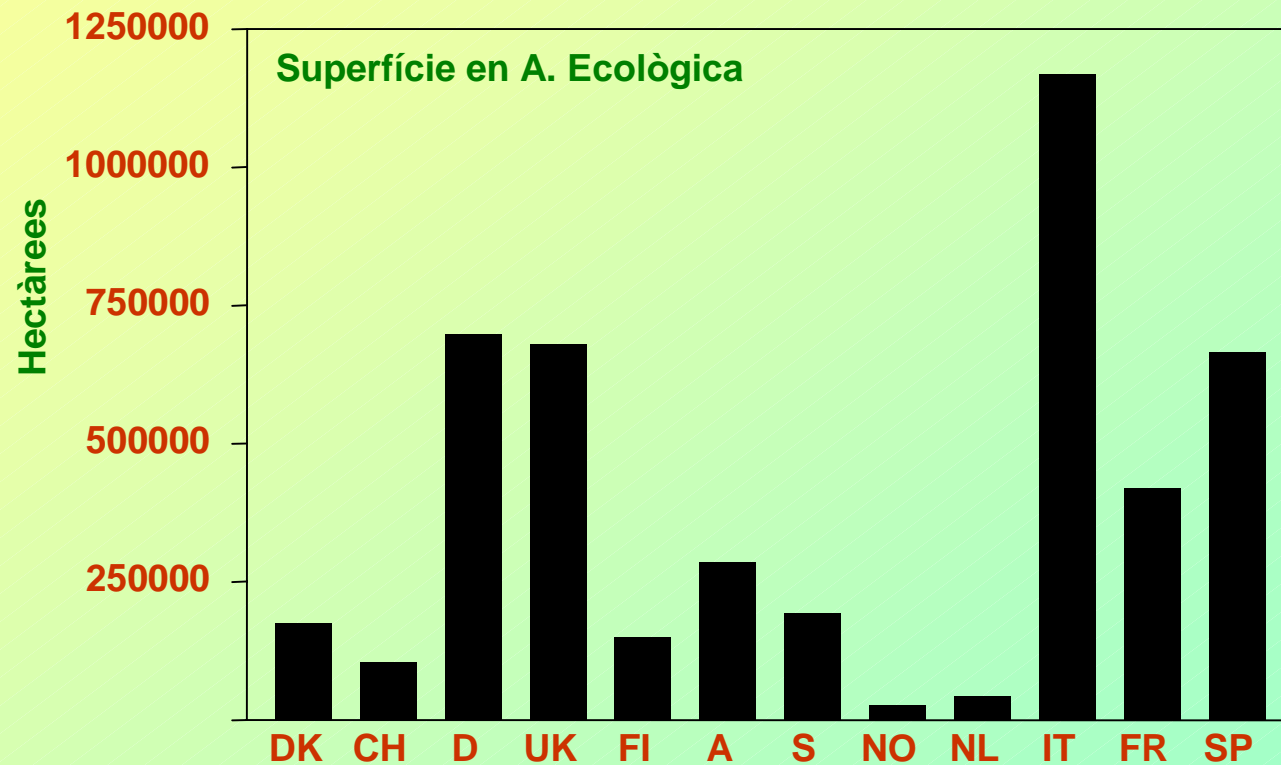
Evolució de l'Agricultura Ecològica (1995 – 2003)

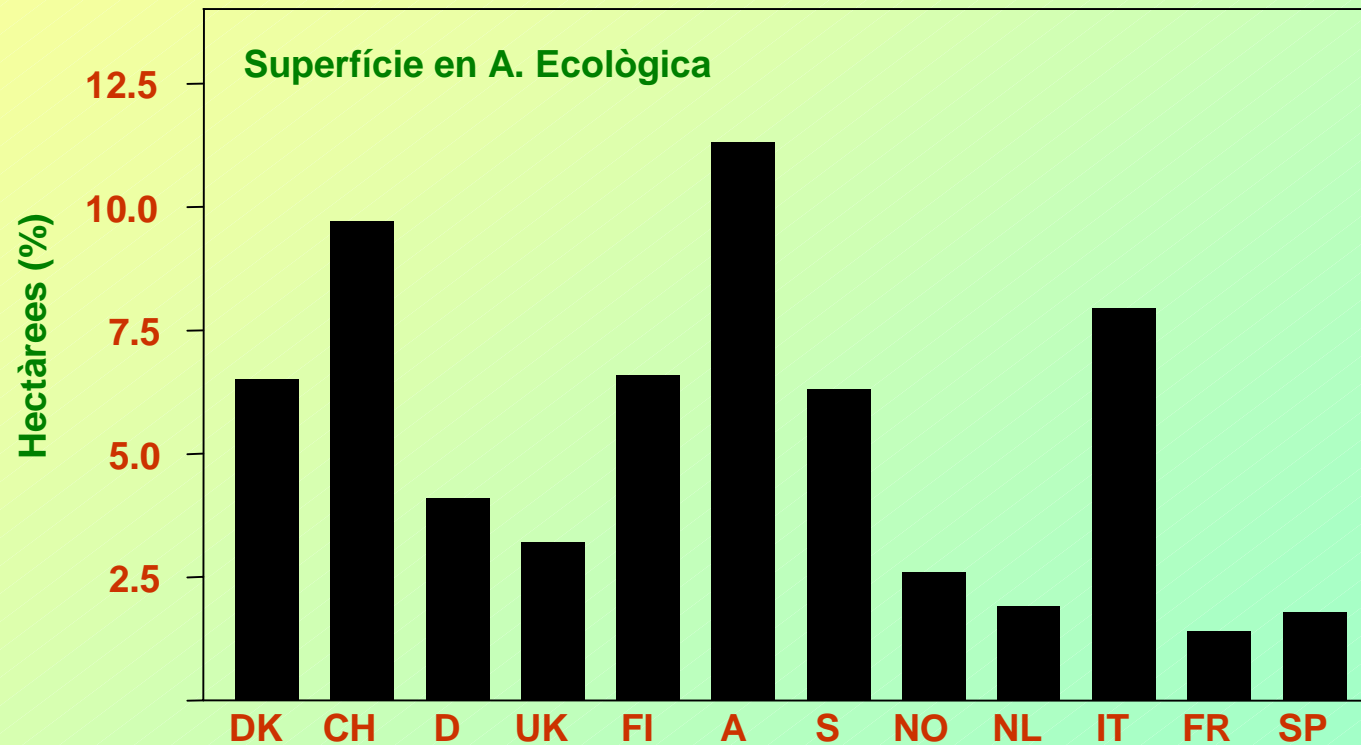
Evolució de l'Agricultura Ecològica (1995 – 2003)

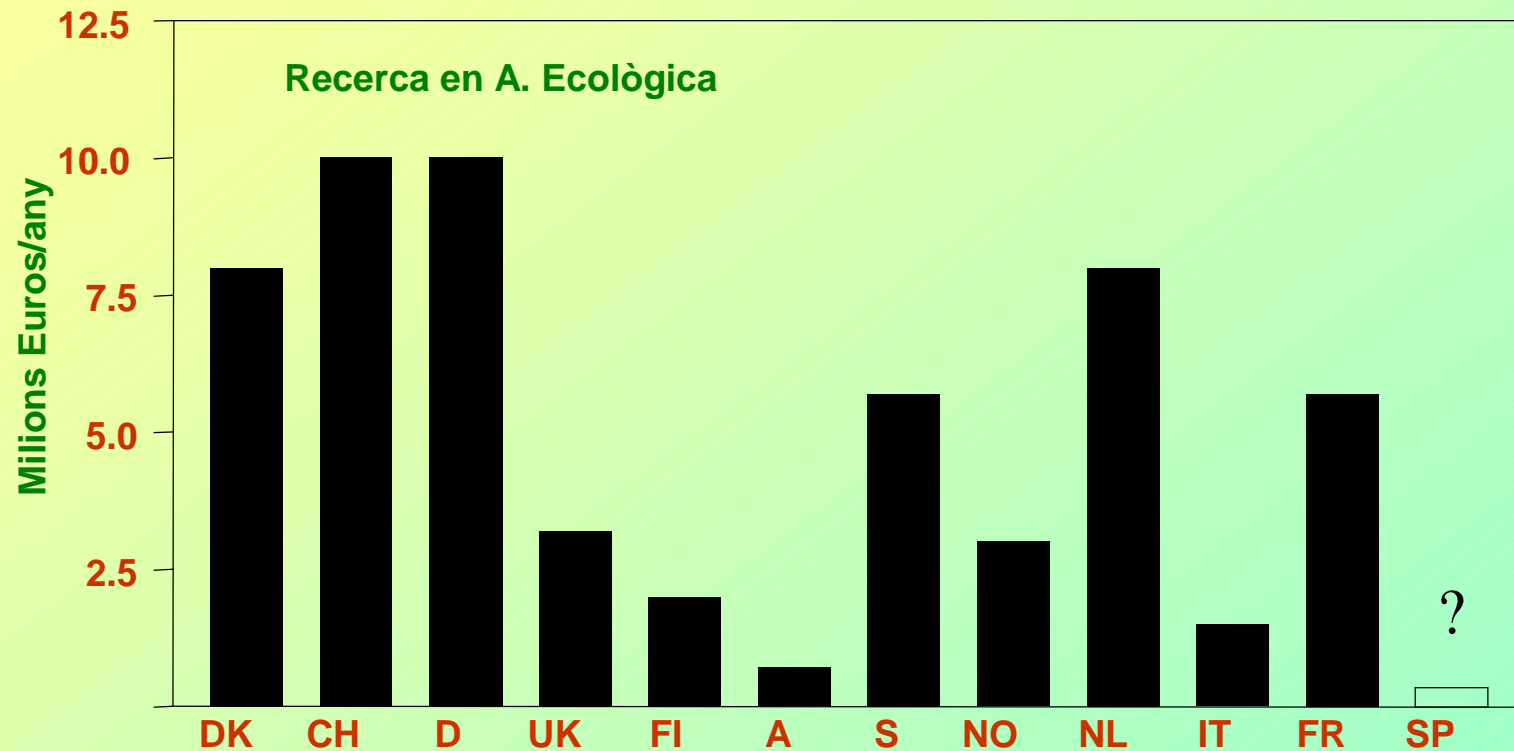
RELACIÓ ÀREA CULTIVADA I INVERSIÓ EN RECERCA

RELACIÓ ÀREA CULTIVADA I INVERSIÓ EN RECERCA

RELACIÓ ÀREA CULTIVADA I INVERSIÓ EN RECERCA

COMUNICACIÓ ENTRE ELS DIVERSOS ACTORS

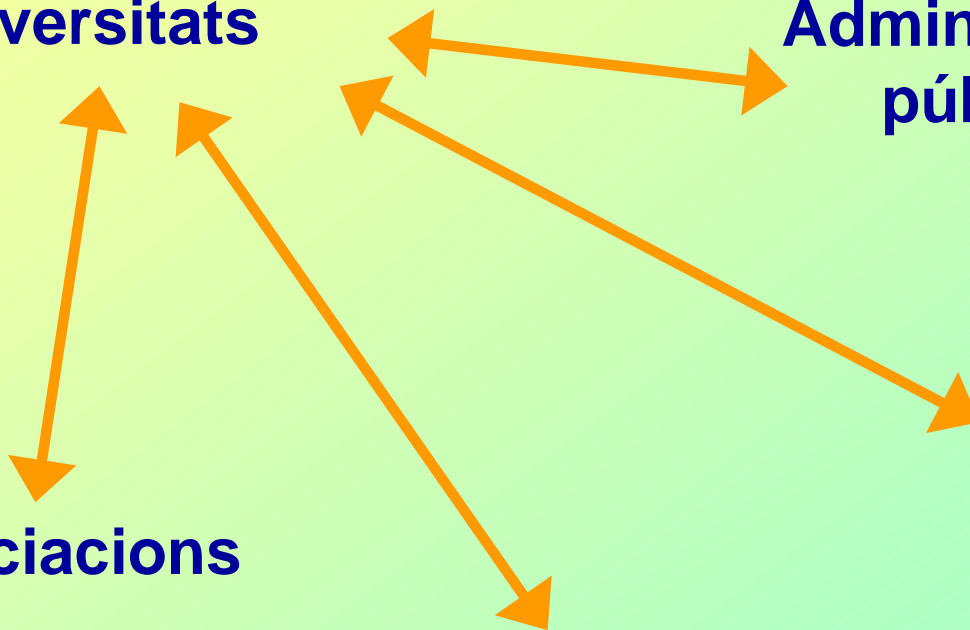
**Centres Recerca -
Universitats**

**Administracions
públiques**

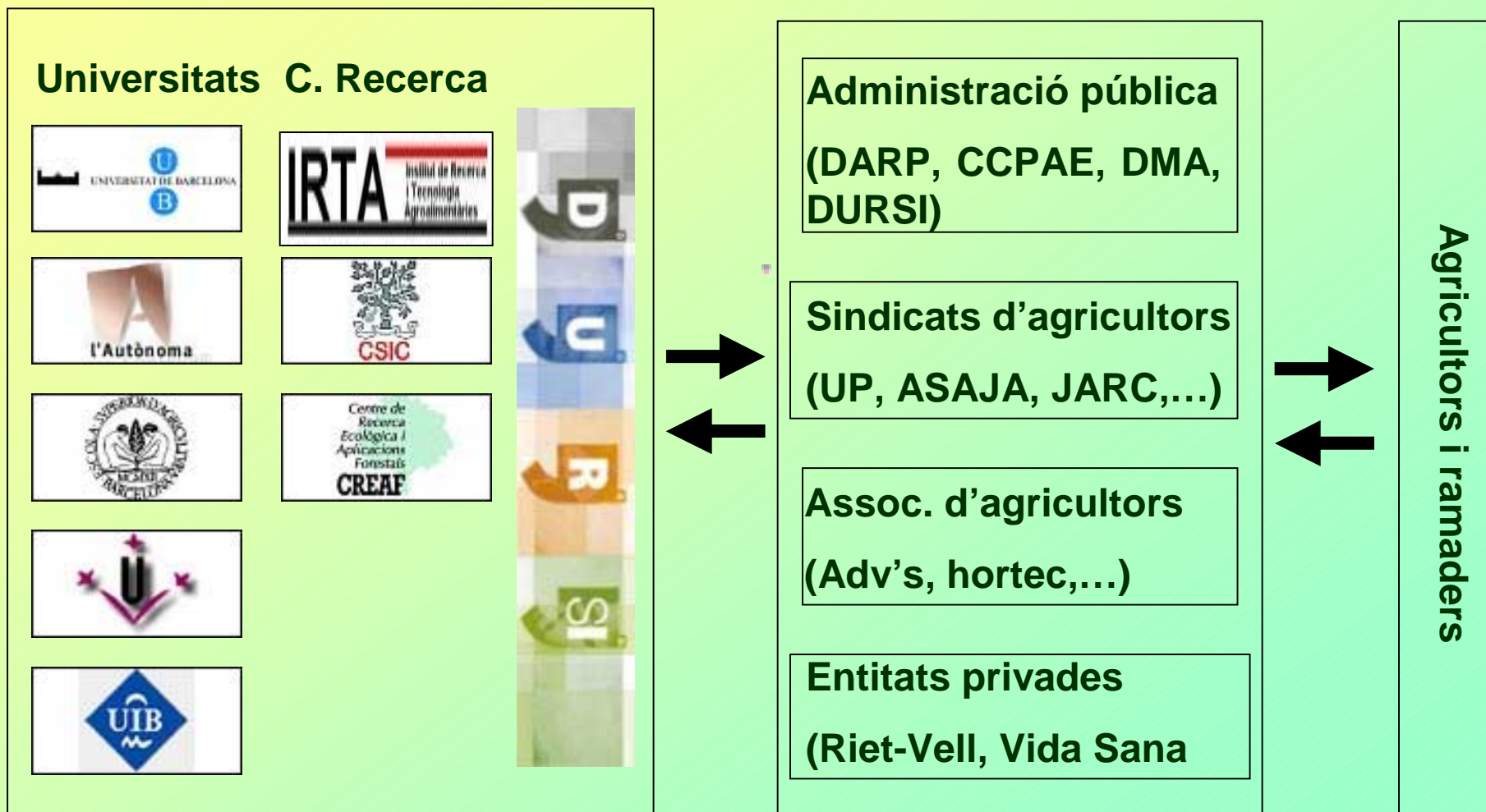
**Entitats
privades**

**Associacions
d'agricultors**

**Sindicats
d'agricultors**

ESTRUCTURA DE LA XARXA

EQUIPS DE RECERCA

Organisme

Departament / Grup de Recerca

Universitat de Barcelona

Biologia Vegetal. Biologia de poblacions
Biologia Animal. Artròpodes
Edafologia

IRTA - Cabrils

Protecció Vegetal. Control integrat de plagues en cultius
d'horta

Universitat de Lleida - IRTA

Agronomia i qualitat dels cultius extensius

U. de les Illes Balears

Biologia. Fertilitat dels sòls

UAB - CREAM

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals

UPC - ESAB

Agronomia i Química Agrícola

CID - CSIC Barcelona

LEAAM- Agroecology. Agroecologia

UAB - Veterinària

Ciència Animal i dels Aliments. Ramaderia i pasturatges

OBJECTIUS

- 1. Facilitar l'intercanvi científic i tècnic entre diversos grups de recerca de Catalunya que treballen en Agricultura Ecològica**
 - Potenciar el treball en col·laboració
 - Participar en projectes de recerca finançats per organismes catalans, estatals i europeus
 - Afavorir l'intercanvi de científics i estudiants
- 2. Avaluar la recerca en agricultura ecològica, estudiar les necessitats d'R + D que té el sector. Valorar l'estat de la formació en agricultura ecològica dels centres públics i privats de Catalunya**
- 3. Transferir la informació a sectors rellevants que queden fora de l'àmbit acadèmic**
- 4. Crear un fòrum per a la discussió científica sobre l'agricultura ecològica**

PLA DE TREBALL

1. Reunions de treball

- Reunions periòdiques entre els components de la xarxa
- Reunió entre grups de recerca i entitats públiques i privades
- Reunió científica entre tots els grups de la Xarxa: grups de recerca, entitats públiques i privades i centres de recerca europeus

NECESSITATS DE RECERCA EN AGRICULTURA (1/3)

Des de la perspectiva productors

Producció vegetal

Protecció dels conreus mitjançant mètodes indirectes (rotacions adequades, infraestructura ecològica,...)

Protecció dels conreus mitjançant mètodes directes (ús de productes específics per plagues i malalties)

Lindars d'intervenció

Estudis de deriva convencional

Manteniment i millora de la matèria orgànica a un cost adequat

Estudis de les funcions i de la gestió de la matèria orgànica del sòl

Coexistència amb OGM: mesures de precaució i anàlisi de riscos

Llavors, procediments de certificació i producció de planter ecològic

Millora de la genètica vegetal, adaptada al sistema productiu

Maquinària específica

NECESSITATS DE RECERCA EN AGRICULTURA (2/3)

Producció animal

Alimentació animal

Millora de la genètica animal, adaptada al sistema productiu

Gestió preventiva de les malalties, etologia animal

Aspectes socio-econòmics

Economia de les finques

Comercialització i marketing, la distribució i el consum dels productes

NECESSITATS DE RECERCA EN AGRICULTURA (3/3)

Des de la perspectiva dels consumidors

La seguretat dels pesticides naturals

La qualitat i la seguretat alimentària dels productes

Mètodes de processat que no alterin les característiques del producte

Beneficis mediambientals de l'agricultura ecològica (biodiversitat, reciclatge de nutrients, canvi climàtic)

Des de la perspectiva dels tècnics de l'administració, les ADV's i els assessors privats

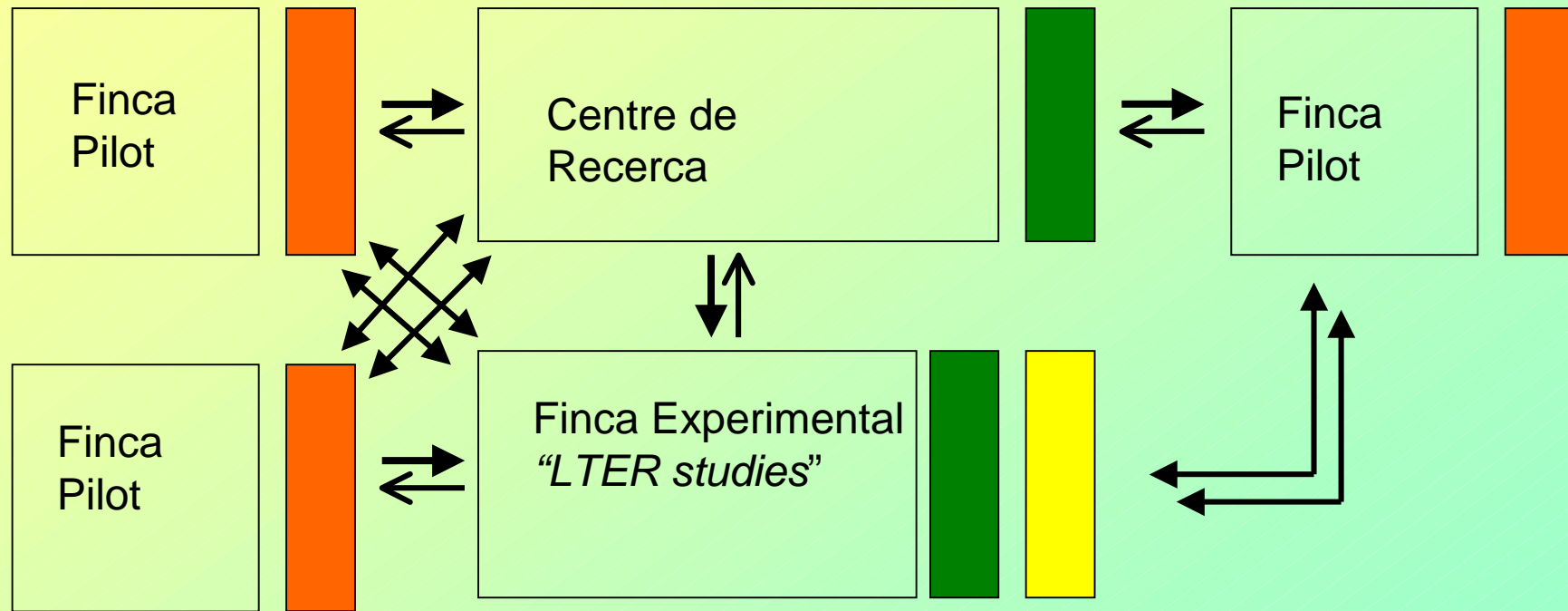
Disponibilitat de dades específiques en agricultura ecològica a la regió mediterrània

Estudis de reconversió amb l'objectiu de reduir el risc en sistemes mediterranis molt especialitzats com la horticultura i la fruticultura

Característiques per a l'establiment de programes de recerca que facilitin el desenvolupament de l'Agricultura Ecològica a Catalunya

- Estudiar els sistemes agraris des d'una perspectiva holística on s'analitzi el funcionament des d'una perspectiva agronòmica, ecològica, econòmica i social
- Investigar els sistemes agrícoles mitjançant l'ús de finques experimentals i finques pilot on els pagesos fassin part de la recerca per a facilitar l'intercanvi d'experiències i resultats
- Avaluar les conseqüències socio-econòmiques de l'Agricultura Ecològica i la seva contribució al desenvolupament rural i a proporcionar serveis ambientals; paper multifuncional de l'Agricultura Ecològica (impacte ambiental, manteniment de la biodiversitat, gestió del paisatge, producció de serveis)

Model de recerca en Agricultura Ecològica ("aproximació holística")

 Investigadors Tècnics Pagesos

PLA DE TREBALL

1. Reunions de treball

- Reunions periòdiques entre els components de la xarxa
- Reunió entre grups de recerca i entitats públiques i privades
- Reunió científica entre tots els grups de la Xarxa: grups de recerca, entitats públiques i privades i centres de recerca europeus

2. Col·laboració en experiments conjunts

3. Intercanvi de científics i estudiants

4. Difusió de la Xarxa més enllà del món acadèmic

Difusió: creació de la web www.agroecomed.net

- 1. Projecció dels diversos equips envers altres equips de recerca d'Espanya i d'Europa**
- 2. Transferència de les activitats de la Xarxa**
- 3. Transferència dels resultats de la investigació**
- 4. Fòrum de discussió científica**